

YÖK Başkanı Erol Özvar, yüksek öğrenimde yeni dönemi anlattı

ÜNİVERSİTEYE 3 KATEGORİ

Prof. Özvar, üniversitelerin “dünya çapında başarı seviyesi”, “bölgesel kalkınma misyonu” ve “Türkiye’nin öncelikli alanları” olmak üzere 3 farklı kategoriye ayrılacağını açıkladı

Kapı herkese açık olmalı

Prof. Dr. Özvar, “Üniversite, yeteneği olan ve isteyen herkese kapısını açan bir kurum olmalı. **Yükseköğretime** erişimin önündeki her türlü engel kaldırıldı. Elini kolunu sallayan üniversite okusun manasına gelmiyor. **Yükseköğretime** erişmek isteyen tüm gençlere yeterli kontenjan ve imkanlar sağlanmalı. Giriş barajını kaldırma amacımız da buydu” dedi.

Didem Özel Tiimer

208 Üniversite farklılaşıyor

Özvar, 208 üniversitenin birbirinden 3 ayrı kategoride farklılaşacağını açıkladı; “İlk grupta A1, A2, A3 seviyelerindeki araştırma üniversiteleri; ikinci grupta bölgesel kalkınma misyonu verdiğimiz üniversiteler, üçüncü grupta da Türkiye’nin öncelikli alanlarında (yapay zeka, gıda güvenliği, bilişim, siber güvenlik) yetkinlik sahibi üniversiteler var” diye konuştu. ▶ 14’te

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. EROL ÖZVAR:

'Elitist üniversite modeli işlemiyor'

Elitist üniversite modelinin işlemediğini belirten YÖK Başkanı Erol Özvar, üniversiteye giriş sınavını, baraj sınavı yerine puan üstünlüğü sınavına getirdiklerini ve sonuç olarak açıköğretim puanlarının bile yükseldiğini kaydetti

DİDEM ÖZEL TÜMER

Hacettepe Üniversitesi yerleşkesindeki Beyaz Ev'de dün bir araya geldiklerimiz Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, üniversite sınavında barajın kaldırılmasının ardından elde edilen kazanımlardan denklik sorununa kadar birçok konuda açıklamada bulundu. Üniversiteleri üye ayrı tipte farklılaştırdıklarını vurgulayan Özvar, üniversite denkliği konusunda da özellikle aracı şirketlere karşı "Sınavsız sadece parayla kayıt yaptıran öğrenciler var. A üniversitesine kaydolmuş ama o okulu Türkiye tanımıyor. Çocuklara her seneki çağrım, girin sisteme Türkiye'de hangi okulların diplomaları tanıyor, bir bakın. Ne yazık ki Türkiye'de ve dünyada aracı gruplar var; çocukları suistimal ediyorlar, paralarını alıyorlar, buralardan kaçınıyorlar. Muazzam bir piyasa var burada. Yazık oluyor çocuklara. "Diploma işinizi biz hallederiz" diyorlar" uyarısını yaptı. Özvar'ın açıklamalarından önce çıkan satır başları şöyle:

BARAJIN KALKMASI STRATEJİK HEDEFİN SONUCU: Elitist üniversite modelinin işlemediği kanaatindeyiz.

Üniversite, yeteneği olan ve isteyen herkese kapısını açan bir kurum olmalı. Yükseköğretime erişimin önündeki her türlü engel kaldırıldı. Elini kolunu sallayan üniversite okusun manasına gelmiyor. Yükseköğretime erişmek isteyen tüm gençlere yeterli kontenjan ve imkânlar sağlanmalı. Giriş barajını kaldırma amacımız da buydu. Geçen sene hakkımızda "Kalite düşecek, elini kolunu sallayan, 1 soru yapanlar üniversitelere girebilecek..." diye yazan arkadaşlar başlarını kuma gömdü, hicbirinden ses çıkmıyor. Geçen sene aldığımız karar, stratejik hedeflerin bir sonucuydu.

KALİTEYİ 150 Mİ BELİRLİYOR:

150 barajı o büyük kitlenin yarısını bıçak gibi kesiyor. Kontenjanlara nispetle öğrenci sayısının 2. sınav sonrasında düşük seviyede olduğunu fark ettik. Kontenjanları dolduracak öğrenci sayısı kontenjanlardan az. Öğrencilerin kaliteli olup olmadığını bu 150 baraj mı belirliyor? Kaliteyi niye 160, 140 belirlemiyor da 150 belirliyor? Baraj daha 1. sınavda öğrencilerin yarısından fazlasını döküyor. Biz 'yarışın önündeki engelleri kaldıralım' dedik. Sınavda en fazla doğru cevap verebilen hiyerarşi içinde sıralansın. Puan üstünlüğü sınavına dönüştürülmüş, baraj sınavı olmaktan çıkartalım. Bu ne getirir? Bu sene, başarı sırası isteyen programları bir kenara koyuyorum, işletme, iktisat, sosyoloji, açıköğretim ve ön lisans programları, bütün programlarda puanlar ve sıralamalar yukarı çıktı. Geçen sene 4 binle Boğaziçi'ne girilen bölümlere ş anda 2800-3000 ile giriyorlar. Geçen sene 2 milyon öğrencinin içerisinde ilk 3-4 bine girenler, 3 milyon 243 bin insanın arasında 2800-3000 girmiş oldu. Çocuklar baraj engeli olmasınca her 1. sınavına hem de 2. sınavına girdi. Biz çocuklara 'koş' diyoruz, 'koş ne kadar çok doğru cevap yaparsan girmek istediğin programda o kadar şansın artar. Gel, 2. sınavına da gir; top okumak istiyorsan, kusura bakma ilk 40 bine gireceksin, mühendislik okuyorsan, eczacılık okuyorsan şu kadarına gireceksin...' Emin olun, açıköğretim puanları yükseldi.

SINAVA GİREN SAYISI DAHA DA ARTACAK: Sınavın girin niye bu kadar yükseldi' diyorlar. Diyorum ki, daha da yükselcek. Birincisi, okullaşma oranı ortaöğretimde muazzam bir şekilde artmış vaziyette. İkincisi, 4+4+4 uygulamasının getirdiği ekstra birkaç yüz bin öğrenci 1-2 yıl içinde sinava girecek. Sistemde talep artıyor, bu artış büyüyerek devam ediyor.

ÜNİVERSİTEDE VE ÖĞRENCİDE KALİTE: YÖK Başkanı ve bir hoca

olarak, kalite tartışmalarının üniversiteye girin adaylar üzerinden yürütülmesini doğru bulmuyorum. Kalite, bir öğrencinin mezun olduğu programın çıktılarını ne ölçüde elde edip edemediğiyle ölçülür. Öğrencinin yaptığı net cevaplar üzerinden kalite tartışması yürütülmesinin çok anlamlı olmadığını düşünüyorum. Kalite gençlerin 1,5-2 saatlik sonuçta elde etmesi değil; bu yetkinlikleri ne ölçüde kazandırdığımız önemli.

YÖK REFORMU NASIL OLACAK?:

YÖK Başkanı, YÖK'e yeni yetkiler tartışmasını geçiyorum. Mevcut iş yükünün çok daha etkin bir şekilde yürütülecek bir yapılaşma. Bunu bir silkinme, reform olarak

Üniversiteleri farklılaştırma dönemi

Erol Özvar YÖK'ün yeni planlarıyla ilgili sunuları söyledi: "208 Üniversiteyi birbirinden farklılaştırma gayesi içindeyiz. Farklılaşmaktan kasıt da hem kendiliğ içinde hem uluslararası alanda rekabet gücünü artırmak istiyoruz. Rekabetin farklılaşmayla birlikte geleceğini ve kalitesinde daha da iyileşmenin olacağını öngörüyoruz. Üniversiteleri 3 kategori çerçevesinde farklılaştıracamız. Bunlar; ilk grupta A1-A2-A3 (dünya çapındaki başarı sıralarına göre bir gruplandırma) seviyelerindeki araştırma üniversiteleri (20+3 yani 20 devlet 3 vakıf üniversitesi); ikinci grupta bölgesel kalkınma misyonu verdiğimiz üniversiteler

(bal, fındık, tuz, tekstil gibi her türlü üründe öne çıkan bölge ve potansiyel taşıyan üniversiteler belirlendi); üçüncü grupta da Türkiye'nin öncelikli alanlarında (T1. Kalkınma Planı'nda yer alan yapay zekâ, gıda güvenliği, bilişim, siber güvenlik gibi alanlar) yetkinlik sahibi üniversiteler var. Araştırma üniversitelerinin ilk kez mezuvatta karşılığı var. Hukuki alt yapıyı sağladık. Bunlara, hazineden ciddi kaynak ayrılıyor. Akademik üretkenliklerine bağlı olarak sadece araştırma üniversitelerine devredilmek üzere hazineden fon ayırması durumundayız. Aynı şeyi bölgesel kalkınma misyonu taşıyan üniversitelere de veriyoruz."

görüyoruz. (Seçim takviminde mümkün mü?) Temennisi ediyoruz.

DENKLIK TARTIŞMASI: Denklik için 19 bin müracaat var, bekleyen de 7 bin civarında. Reform diyorsunuz ya, önemli şeylerden biri de bu alan. Beklemelerin temel sebebi uluslararası teyitten kaynaklanıyor. Avrupa ve ABD'den alınan diplomalarda süreç çok hızlanmış vaziyette. Mesela, Kolombiya'dan bir üniversiteden eczacılık diploması aldınız, geldiniz, büyükelçiliğe yazıyoruz, büyükelçilik üniversiteye yazıyor, üniversiteden resmi teyit geliyor, sonra büyükelçilik bize yazıyor. Önce sunulan diplomamın sahte olup olmadığını teyit etmiş oluyoruz. Transkripti inceliyip, Türkiye'deki aynı programa denk olup olmadığını inceliyoruz. Yakın, benzer veya aynı ise diplomasının denkliğini veriyoruz. Değilse, ya programı tamamlamaya ya da sınavına tabi tutuyoruz. (Kaldırılan denklikler olduğu iddiası) Denkliğin diplomatik bir tarafı da var. Karşı taraf kaldırırsa biz de kaldırırız. Mütakabiliyet esasına göre yani. Kayıt yaptığımız tarihte üniversitemin denkliği kabul edilirse, o çocuk bu haktan istifade eder. Ukrayna'dan gelen öğrencilerimizin orada öğrenci olduklarına ilişkin evrak temin etmede güçlük çektiklerini öğrendik. Dışişleri Bakanlığımız üzerinden karşı taraftan gerekli kolaylığın sağlanmasını arzu ediyoruz.

ARACI UYARISI: Bazı kimseler, burada bazı programlara giremiyor ve ara çözümler buluyor. Sınavsız sadece parayla kayıt yaptıran öğrenciler var. Onlar buraya geldiğinde 'tp, eczacılık, diş hekimliği gibi diplomalarda skantılar çıkabilir. A üniversitesine kaydolmuş ama o okulu Türkiye tanımıyor. Çocuklara her seneki çağrım, girin sisteme, Türkiye'de hangi okulların diplomaları tanıyor, bir bakın. Fakat ne yazık ki Türkiye'de ve dünyada aracı gruplar var; çocukları suistimal ediyorlar, paralarını alıyorlar, buralardan kaçınıyorlar. Muazzam bir piyasa var burada. Yazık oluyor çocuklara. "Diploma işinizi biz hallederiz" diyorlar. FETÖ'nün hakimiyetinde kalıp, FETÖ'nün verdiği diplomalar var. Onlar da bu denklik konusunu karıştırıyor.

KPSS'DE ÖN İNCELEME SAVCILIĞA SUNULDU

Soru sızdırıldığı iddiasıyla iptal edilen Kamu Personel Seçme Sınavı'nın (KPSS) incelenmesiyle ilgili Erol Özvar, şu bilgileri verdi: "Ön inceleme sonucumuzda savcılığa verdik. Sınavın kendisinden ziyade, idari süreçler açısından skantılar olduğu şeklinde tespitimiz var. Arka planını öğrenebilecek idari ve hukuki yetkimiz yok."